

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 94/2026
04.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези са ставом 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Радојевића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Смедереву К.бр.93/23 од 25.08.2025. године и КВ број 485/25 од 05.11.2025. године, у седници већа одржаној дана 04.02.2026. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Радојевића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Основног суда у Смедереву К.бр.93/23 од 25.08.2025. године и КВ број 485/25 од 05.11.2025. године и предмет враћа Основном суду у Смедереву на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Основног суда у Смедереву К.бр.93/23 од 25.08.2025. године одређено је да трошкови кривичног поступка окривљеног у износу од 1.138.338,00 динара падају на терет буџетских средстава суда и наложено је рачуноводству суда да исплату трошкова изврши окривљеном у року од 60 дана до дана правноснажности решења.

Решењем Основног суда у Смедереву КВ број 485/25 од 05.11.2025. године одбијена је жалба браниоца окривљеног изајвљена против решења Основног суда у Смедереву К.бр.93/23 од 25.08.2025. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Радојевић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног

јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Радојевића је основан.

Основано се у захтеву указује да је првостепени суд био у обавези да браниоцу окривљеног призна захтев за накнаду трошкова кривичног поступка увећаних за 20% на име ПДВ.

Из списка предмета произилази да је пред Основним судом у Смедереву вођен кривични поступак против окривљеног и да је донета пресуда К број 93/23 од 09.09.2024. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 број 186/25 од 11.03.2025. године, којом је окривљени ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело грађење без грађевинске дозволе из члана 219а став 3. у вези са ставом 2. КЗ и одлучено је да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Надаље, из списка предмета произилази да је бранилац окривљеног Основном суду у Смедереву поднео захтев за накнаду трошкова којим је определио износ од 1.629.316,08 динара, увећан за 20%, с обзиром да је бранилац у систему обвезника ПДВ, о чему је приложио потврду о евиденцији у систему ПДВ као доказ.

Основни суд у Смедереву је у предмету К 93/23 дана 25.08.2025. године донео решење којим је окривљеном досудио износ од 1.138.338,00 и наложио рачуноводству суда да исплати наведене трошкове окривљеном, при чему није прихватио захтев браниоца да досуђена награда буде увећана за 20% на име ПДВ, јер иако је бранилац обвезник ПДВ, није суду доставио доказ да је приликом сваке радње у поступку плаћен и ПДВ да би суд за износ ПДВ-а могао да увећа досуђену награду.

Основни суд у Смедереву је донео решење КВ број 485/25 од 05.11.2025. године, којим је одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног уз образложење да трошкове на име пореза на додатну вредност суд окривљеном није признао упркос захтеву браниоца, из разлога што уз предметни захтев за накнаду трошкова није достављен одговарајући доказ да је бранилац за радње за које је предузео у предметном кривичном поступку и за које има право на награду обрачунао и платио припадајући ПДВ.

Основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да право адвоката који је обвезник ПДВ-а да дода припадајући порез на додатну вредност на извршени обрачун награде и трошкова, не може бити условљено пружањем доказа да је издао рачун примаоцу услуга који је физичко лице, нити је за остварење овог права неопходно суду поднети доказ да је бранилац у потпуности испунио своју пореску обавезу приликом наплате сваке обављене радње у предмету.

Чланом 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката прописано је да адвокат, који је обвезник пореза на додату вредност, има право додати припадајући порез на додату вредност на име извршеног обрачуна награде и трошкова.

Одредба члана 42. став 1. Закона о порезу на додату вредност предвиђа обавезу обвезника да изда рачун за сваки промет добара и услуга, док Правилник о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ број 37/2021-107/2024), који се примењује од 31.01.2023. године и важио је у време доношења решења која су предмет поднетог захтева за заштиту законитости (а чијим доношењем је престао да важи Правилник о одређивању случајева у којима нема обавезе издавања рачуна и о рачунима код којих се могу изоставити поједини подаци („Службени гласник РС“ бр. 23/2012)), у члану 164. став 1. тачка 1. предвиђа изузетак од ове обавезе, а наиме да обвезник ПДВ-а нема обавезу да изда рачун из члана 42. Закона, за промет добара и услуга физичким лицима са изузетком предузетника, која нису обвезници ПДВ-а, што је управо случај у конкретном предмету.

Из наведеног произлази да је решењима Основног суда у Смедереву, која су предмет поднетог захтева за заштиту законитости, учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, као и одредбе члана 13. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, која не условљава право на додавање припадајућег пореза на додату вредност на извршени обрачун награде и трошкова, пружањем доказа да је обвезник испунио своју пореску обавезу, као и повреда члана 164. став 1. тачка 1. Правилника о порезу на додату вредност, који не обавезује обвезника ПДВ-а да изда рачун за промет добара и услуга физичким лицима која нису обвезници ПДВ-а.

Због учињених повреда закона, Врховни суд је, усвајајући захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Радојевића, укинуо побијана решења и предмет вратио Основном суду у Смедереву на поновни поступак и одлучивање, како би, а имајући у виду примедбе изнесене у овој пресуди, донео правилну и на закону засновану одлуку.

Поред наведеног, Врховни суд се није упуштао у оцену других истакнутих повреда закона у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, налазећи да је то у оваквој процесној ситуацији беспредметно.

Са изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић